

Lo Somàntent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any VIII

Reus Diumenge 13 de Novembre de 1898

Núm. 8.752

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un any, 3'50
En provincies, 4'50
Extranjer y Ultramar, 5'50
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Jauguera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmach Serra

12 ANYS

de continudes curacions y d'una acceptació general, son las millors probas era demostrar que

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre la tosse nica y rebelde que sia tota classe de...

TÓS

La que paga més contribució de la provincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELLATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENTICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4

CREMA LACTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. lltre. academia Médich Farmacéutica de Barcelona.

Eficassment recomenada pera augmentar la llet a las Mares de familia, en cuants casos s'hagi retirat per disgust, fluxetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar a sos fills durant lo temps de la lactancia.

Diposit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

Secció doctrinal

Estat y Nació

Lo discurs d'en M. Folguera y Durán, llegit en la sessió inaugural del Centre Catalá de Sabadell lo dia 18 d'Octubre, es un document notable y convé que sigui estudiat per tots los regionalistas.

May com avuy s'havia parlat tent de Descentralisació, de Regionalisme y de Nacionalisme, y en Folguera y Durán posa ben en clar lo significat d'aquestas paraules y l'alcansa que avuy se li hi dona.

Precisament ja al comensament de la nostra «Nova Espanya» tinguérem que entaular discussió ab un colega local respecte d'aquestas paraules y de la paraula *Estat*, discussió que no continuarem perque vam veure que s' buscava desviar la qüestió, personificant, cosa que no ns agrada.

Empró are que devém parlar d'aquestos conceptes, torném a consignar que las duas paraules *Estat y Nació*,—que s' ha de regoneixer que en lo llenguatge usual s' usen indiferentment,—tenen significació molt distint, lo qual se deu tindre en compte en los debats en que de Catalanisme s' tracta.

Lo diccionari de la Academia «castellana» no dona una explicació prou clara d'aquestas paraules, y l' havém buscada en lo diccionari francés d' en Littré, tan ben definida, que no podém menys que reproduhirle textualment. Diu aixís en una de las variants de ditas paraules:

ÉTAT (lat. *status*) s. m. La forme du gouvernement d'un peuple, d'une nation. Le gouvernement, l'administration suprême d'un pays. L'étendue d'un pays soumise a une seule souveraineté politique.

NATION (lat. *natio*) s. f. Réunion d'hommes habitant un même territoire, soumis ou non a un même gouvernement, ayant depuis long-temps des intérêts assez communs pour qu'on les regarde comme appartenant a la même race.

Podém perfectament dir donchs que la Nació catalana forma part del Estat espanyol, y precisament cele-

brém que en Folguera y Durán hagi aclarit bé aquestos conceptes de *nació*, y *regionalisme*, y *descentralisació*.

Aixís es: formém los catalans una nació sotmesa al Estat espanyol, que per cert no s' constituí en un sol Estat en temps dels reys Catòlics, com alguns creuhen; puig que morta Isabel, Ferrán va quedar tan sols rey de Catalunya y Aragó ab totas las demás terres que pertoneixian a aquest regne y tutor de la seva filla, reyna de Castilla.

Ferrán torná a casarse ab muller que podia tindre successió y en aquest cas, dividits s' haurían trobat altra volta las duas nacionalitats, que n' deyan «las Españas» y no la Espanya.

Y tornant a la nació catalana, sotmesa al Estat espanyol, podém y devém dirho, y ni tan sols los castellanisats poden rebutjarho perque, com diu en Folguera y Durán, «nostre poble visqué un dia ab llibertat y ab dignitat; amos de nostre terror, ab exclusió de tota tutela extranya a la de nosaltres mateixos; perque podém esvanirse d' una historia brillant, ab indiscutibles influencias sobre ls demás pobles en sa época d' or y ab més fonament encara quan s' atorgeix a lo indicat la poderosa circumstancia de tenir un idioma propi, costums propis y caràcter propi, constituint per tant una rassa ben definida entre las demás de son entorn.»

«Vol dir aixó, que no sigám espanyols? No per cert, espanyols som con los baschs, que forman altra nacionalitat dins del Estat espanyol, y per cert ben definida y ben regoneguda per filòlechs eminents y pensadors y sabis. Espanyols som com russos son los Polonesos y ls Fitlendesos sense deixar d' esser una nació cada un d' ells ben caracterisada.»

Certes que fa quatre sigles que siguim las vicissituds, millor, las desgracias del Estat espanyol que tan de hó poguessim dir que també havém vist lluhir junts lo sol de las victorias!

Mes, si quatre sigles no han sigut prou pera esborrar lo caràcter que distingeix al catalá, hó ó dolent; si en quatre sigles nostra llengua ni sisquera ha mudat tant com ha mudat en igual temps la del poble castellá; si nostras lleys s' han transmés infiltradas en los capítols y tants altres pactes, que coneix tota la gent més humil y han informat com informan la constitució

y transmissió de la familia catalana, completament diferent en aquestos pactes, de las demás families de las otras regions, no es aquesta una prova palpable y convincent de que gateix un cor; de que hi ha una ánima y una voluntat en aquest terrer, que no ha mort, que viu encara y que s' resisteix continuentment a la unificació y a la decadencia ab prou energia, pera reivindicar la seva lliure acció?

Los homes castellanisats, que no volen regoneixer aquest Estat del poble catalá tenen de dispensarnos, pero quan rebutjan y negan la qualitat de Nació a Catalunya, ens fan l'efecte dels fills que s' mudan lo nom pera no recordar a sos pares; dels emigrants que naturalisan en altra nació, per no dir dels desertors, que quan la Pátria ls crida llienan l'arma y traspessan la frontera.

Fixida de Sol

Lumin call.

Quietnt y soletat... el mon sembla mut y fosc la claror de la celestia s' va esmortuint y fonent, poch a poch...

En vers orient, lo cel comensa aclarirse, se dibuixan debilment las siluetas de las montanyas, esbunt de la llum feble, verdosa y esgroguhada que va esbandintse pujant y barrejantse ab la platejada boyrina.

La melangiosa llum, de mica n mica, s' esblaiheix fins a desaparèixer ab son acompanyament de estela. Per tot l'espay, lo blau del cel s' va aclarint, al temps que l'horitzó s' encen y aclareix...

Els galls, heralds del dia, alsan lo seu estrident cant que repercuteix augmentant y allunyantse...

Un esclat de llum acoloreix, allá a ponent, en part, los simals de las montanyas. Las blayencas ombres devellan pujant de tó, y s' allargan y s' extenen per arreu...

El sol ha sortit, lo dia ha nascut. El astre rey s' aixeca majestuós com una gran aureola, per coronar a la meytat de la terra que ha voltat a ovirarlo...

Natura s' transforma; va prenent relleu y calor y plora agrañida gotas de rosada.

Se sentan remors de vida: el cefir agronxa suauement la bauçada dels arbres, cuals fullas se petonejan, y esten la flaire de las flors; los girasols se tomban y ls moixons reflan llurs bells dents, y volan cercant l'aygua, aquesta perleja, y ls remors y ls reflexos son mes gays que avans de deixondarse l' dia; l' dia que al apareixer porta alegria y al anarsen deixa tristesa: símbol de que també en los cors de la gent hi ha hagut durant lo dia, l' hermosa aubada, y a la posta de sa vida, desengany, negruras y dolors.

El brandeig de las campanas per arreu cridan al treball y a l' oració. A uns ls fa pensar en lo cóc, als altres en l' ánima.

El sol pujant, pujant... sembla un gran imant de voluntats. Els treballadors s' aixecan; los pagesos van al camp, los obrers a las fábricas... y l' temps passant per no tornar may més.

Mentres el astre rey, com símbol del treball, va

fent sa gran tasca de pintor. Ab los pincells dels seus lluminosos raigs, va acolorint entonant, y dibuixant lo grandios cuadro de la naturalesa. Y ab lo seu calor, ab lo seu amor ardent per la terra, la fecondisa, l'hi dona nova sava y fa somriure ab la primavera, y la guarneix ab archs d'arbres y brodats d'herbas y flors..

Per aixó quant surt lo sol, la terra s'omplena d'alegria, y quant se'n va de tristesa: pressenteix que quant lo sol s'apagui s'acabarà la vida y s' desbastellarà 'l mon.

HORTENSI GÜELL.

Espigolant

Lo diari d'en Gamazo «El Español» retrassa la seva sortida per motiu de no haver arribat encara lo material nou. Llástima que per material no s'puga aprofitar lo que torna de Cuba.

Perqué d' espanyol ho es, y ben espanyol; vell, inservible, malmès, car y dolent.

Que s'lo que l'hi sucuhirà al senyor Gamazo: encara que porti material *ingles*, al cuan temps de esser a Madrid serà com aquelles màquines que va dur «L' Imparcial» pera tirar ab colors, com «Le Petit Journal». No treyen més que pabrots y tomacas.

De paper, per suposat, no n' pot faltar, perqué deurà esser de color de garbanzo y tenint *mucho trigo* s' en troba arreu.

Y digui 'l senyor Gamazo, aixó de trigar tant los artefactes d' Inglaterra ¿no podria esser cosa d' en Moret? Miri que ell hi té la vara alta allí y tal volta li fassi considerar lo material d' impremta com a contrabando de guerra.

Y com V. y éll, si bè han menjat en un mateix plat, volèm dir, que han estat en lo mateix partit, no som gayre amichs, es capàs de ferli tal traveta.

—Y cuans son are per are?—24 senadors y 63 diputats ¿eh?

—Donchs ja ho veurà, si fá las elecciones venideras Sagasta, com tots ells se tornarán aygua poll.

Perqué en Sagasta encara confia fer unas altres elecciones, ja ho dona a entendre «El Correo» ab alló de la carretera, qu' es com si li digués als seus.

«Tornítse, tornítse per lo mateix camí; que la carretera sense matxaca y no hi hagi seguritat personal, es la que ara per ara condueix als camps de l' arrós presupuestivero, y V., senyor Gamazo, lo seu blat, tot just es sembrat y no s' pot dir blat fins que siga al sach y encare ben lligat.

Oh armonia política centralista lliberal, conservadora, possibilista, sinalgmática y sic de céteris; d' ella be s' pot dir pera acabar ab un altre refrán:

«Tans caps tans barrets.»

Traduhim.

Paris 8.—Segons noticias rebudas aquí procedents de Londres, que trasmeto a títol d' informació per no constarme lo grau de exactitut que las mateixas tinguin, don Carles de Borbon ha intentat contractar en aquella plassa un empréstit de 10 millions de pessetas destinat a provocar un aixecament de sos parcials.

Sembla que al principi va trobar lo duch de Madrid personas disposas a suministrar 'ls fondos, pero las negociacions han fracassat, per exigir los prestamistas la garantia dels bens personals de don Carles y de sa esposa y no poguer comprometels aquell a l' empresa.

Velshi aquí per qué han baixat les cambis! Al sol anunci del empréstit de don Carles j' ha s' ha vist un riu d' or que venia cap a Espanya.

Llástima, llástima que li demanessin tantas fianzas, perque la veritat es que si comensa a reparar lliuras esterlinas tindrà molts partidaris, perque l' or aquí ja no se sap de quin color es; y la gana es gran, molt gran.

Sí, don Carles que porti or, que aquí ja s' cuidaran de donarli 'l camvi ab plom.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Perelló 11 Novembre de 1898.
 Senyor Director:
 D' ensà que l' Ajuntament d' aqueixa ciutat va acordar adherirse a la Exposició que la Excm. Diputació provincial de Barcelona, que no pensava en altra cosa que «interwiar» com ara s' diu al senyor Alcalde

y Secretari d' aques, pera batxillerejar lo que pensavan en aquesta maria.

Per fi he consegut véurel y ab tota satisfacció puch anunciarli quele cor pensau com l' Ajuntament de Reus, en los desis consignats en aquell important document; pero lo pasar en aquell sentit autonómich y pensar d' una manra més radical, volen, aixís ho endevine jo, que vinui tot d' un plegat la autonomia polítich-administrativa, y sembla que aixó ha dificultat que vingués la adessió incondicional.

La cullita del oliha sigut aquí regular; se paga 'l cantí, ó siguin los 4 quartans grassos a 17'50 pessetas, observantse molta cama en las compas.

Los pagesos que endevinant en la calma que 'ls comerciants no compran perque vingui una baixa en los preus, s' han decidit a posar l' oli a las jerras y esperar a que 'ls dxosos franchs tornin a pujar, donchs no sembla sio que aquesta moneda francesa es la reguladora de la nostra vida.

No fa gayres dis que la muller d' un vehí d' aquesta vila, aprofitant la ausencia del seu marit se dispará un tir de revolver.

Feya sis mesos que estava casada y en tot y la molta curiositat que despertá aquest incident, no ha sigut del domini públich lacausa que impulsá a aquella infelís a tallar lo fil de a seva vida, per més que no ho conseguís, donchs con la bala no interessá cap orgue important, y va poguer ser trata de son oós, ha resultat únicament ferida y no de gravetat.

Demanan ara polítichs de per totas las encontradas que s' ha de regenerar a la abatuda Espanya; que ho fassin, si poden, nostres caps-padres. Jo per regeneració entench que s' ha de comensar per los pobles. Espanya es messa gran y tot lo gran sols ho pot conseguir un poder com lo de Deu.

Aquí mateix interessa en gran manera al poble la construcció d' una carretera a Ampolla passant per la vall del «Aliga» ó de las «Partides», perque la actual de Terragona a Castelló s' extén en un terreno tan accidentat, que mata 'ls animals y destrossa 'ls carruatges.

Y convé més encara una carretera que 'atravesant las montanyas fes cap a Gandesa.

Ab aixó, aquest poble es pron feynas conegut, veuria obertas dos fonts de riquesa que li proporcionarian en mitj de tanta crisi y miseria, un passador

pero per lo mateix que tant convé a la vida esllanguida que porta, ni se'n recorda 'l govern de Madrid, ni 'l Diputado del Districte, ni la Diputació Provincial ni 'l mateix Ajuntament nostre.

Cóm volen que 'ns regenerém? Sentint la marxa de «Cádiz», contemplant una corrida de toros, pulsant las cordas d' una guitarra?

Bons son aquestos camins per 'ajudarnos a... ofegarnos.

De vosté affcm. amich y company

PERE FONTSERÉ.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT del dia 12 de Novembre de 1898

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	752	94		3'3	Núvol	
3 t.	753	89	9'			

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcc.	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.		classe	can.
9 m.	Sol. 23	13	16	E.	Cun Nin	0'9
3 t.	Sombra 20		19	S.		0'8

En l' exprés d' ahir a la nit passaren pera Madrid los senyors doctor D. Bartomeu Robert, president de la Económica d' Amichs del País; Domenech y Montaner, president del Ateneo Barcelonés, marqués de Camps, president del Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro; Sallarés y Pla, president del Foment del Treball Nacional, y Torres, president de la «Lliga Industrial y Comercial», pera entregar a S. M. la Reina Regent lo document firmat per aquestas corporacions referent a las reformas descentralisadoras.

En la Estació dels Directes foren molts los amichs del senyor Domenech que volguent estrényeli la mà passaren a saludarlo.

Hem rebut lo número 16 de «Lo Ventall», que conté interessants treballs en prosa y en vers de varis escriptors reusenchs; entre ells una inspirada poesia

d' en Joan Puig, titulada «Melangias», y com a foli una comedieta d' en Pau Borrell, que fou estrenada en lo teatre de la societat «El Alba».

Demá dilluns termina 'l plasso pera pagar 'l contribució territorial é industrial qual agencia troba instalada en lo carrer de Santa Anna número 4, baixos de la casa Clariana.

Al matí d' avuy han d' haver quedat ptes per indisoluble llas nostre amich don Enrich /dena Giró, ab la senyoreta D.ª Dolores Roig Gonzal als que desitjem mil prosperitats en son nou est.

A la nit d' avuy tindrà lloch en «Círculo Republicano Histórico» una festa bailo següent programa:

Primer.—Lo drama en un acte y en vers «El Prólogo de un drama».

Segon.—La comedia en un acte y en vers «Tal hi va qui no s' ho creu».

Tercer.—La sarsuela er un acte y en vers «Lo primer dia».

Quart.—Ball.

Llegim en «El Catábrico» de Santander del dia 9: «En lo plano inclinat que 'ls senyors Echevarria y Picabea están construint en lo mont de las Vegas al alt de la Cabarg, en terme del poble de Sobremazas, pera la condució de minerals, al fer las probas de las vagonetas pe primera vegada en la tarde del 6 del actual, D. Miquel Sardá Belañá, natural de Reus (Tarragona) de 32 anys d' edat y quefe mecánich de dita treball, montá ab tres obrers en las vagonetas, y al arribar a lo més elevat del plano decarrilaren dits vehíchs, tenint que llensarse tots y abandonarlos, per correr, de continuar en ells, imminent perill.

D. Miquel Sardá ho feu ab ten mala sort, que rebé en la cayguda varias feridas en distintas parts del cos.

Sortiren pera 'l plano inclinat, en lo moment de tenir coneixement de lo ocorregut, lo senyor Jutje municipal, secretari del Jutjat y guardia civil del puesto de Solares y trobaren en lo camí al referit don Miquel, que conduhian en una camilla a son domicili quatre operaris.

Feta la primera cura, lo metje don Aureli Balles. matinated del dia 7 morí l' infortunat don Miquel Sardá.»

La Junta directiva de la Cambra de Comers de Barcelona, en sessió que celebrá ans d' ahir, acordó concurrer a la Assamblea de Saragossa, nombrant el efecte pera que la representin als individuos de la mateixa, senyors Gassol, Balcells, Rusiñol y Espinós.

Aixís mateix acordá tornarse a reunir quan conegui 'l cuestionari dels temas que s' hagin de discutir, pera sentar lo criteri de la corporació.

Ha sigut nombrat professor de gimnasia del Institut de segona ensenyansa d' aquesta ciutat; don Joan Magriñá Banús, Llicenciat en Medicina.

Per la Direcció general de Contribucions, s' ha disposat en circular dirigida a las Delegacions d' Hazienda, que s' en publiqui un altra en los «Butlletins oficiales» prevenint que de cap modo poden expedirse cédulas als individuos d' una familia sens que al propi temps reculli la seva lo quefe ó cap de la mateixa, perque fent lo contrari, s' ocasionan perjudicis al Tesor.

En la sessió celebrada lo dimecres últim per l' Ajuntament de Tortosa se feu constar en acta un vot de gracias a favor de nostre particular amich y compatrici l' ilustringat tenint coronel d' enginyers de la provincia D. Ramón Martí Padró per la luminosa Memoria descriptiva del projecte de reconstrucció de las parts derrumbadas del castell de Sant Joan d' aquella ciutat.

En la sessió que 'l Centre Excursionista, de Barcelona, celebrá ans d' ahir, s' hi doná lectura de dos documents interessantíssims, que, inédits fins ara, ha copiat d' un dels arxius de Balaguer lo soci delegat dou Narcís Prat, notari y arxiver. Dihem inédits, perque, que sapiguém, sols los cita de passada l' historiadore Montclar.

Ja s' compendrà per la capsalera que hi ha al davant dels dos manuscrits que s' tracta de dos documents de alta política, constitutius de duas finas mostres d' atenció que s' sapigueren tenir dos rivals encarnisats y del respecte ab que reys y poble miravan los compromisos contrets en aquell temps en que Catalunya encara era catalana.

Lo primer document comensa aixís:
«Permis de don Jaume l' Desdixat y de donya Isabel, últims comptes d' Urgell, en virtut del qual absolten a la ciutat de Balaguer del jurament de fidelitat y li mana que dongui entrada en ella al rey don Ferran d' Antequera.»

Data del primer de Novembre de 1413, estant escrit per má del Notari com aquell que en justa correspondencia dicta l' rey Ferran lo dia 5 del mateix mes, y quinas primeras paraulas son:

«Don Ferran d' Antequera, Rey d' Aragó, mana a la ciutat de Balaguer, haventse apoderat del comte don Jaume; que li dongui entrada a ell y a sas tropas pel portal de Lleyda, absolventia del jurament de fidelitat y demés vincles a que estés obligada ab lo comte d' Urgell.»

Aquesta lectura va ser escoltada ab via interés per los que assistiren a la sessió del Centre Excursionista.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d' ahir per diferents especies puja la quantitat de pessetas 1335'54.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Havont sigut prorrogat per Real ordre, fetxa 7 del actual lo plasso fins a 31 de Desembre pròxim per adquirir sens recarrech las cèdulas personals del actual exercici, aquesta Alcaldia lo fa públich a fi de que 'ls que no hagin acudit a recullir las, puguin verificarho dins de dit plasso, prevenintlos que transcorregut que siga aquest incurriran los morosos a una multa igual al duplo del valor de la cédula y ademés en lo duplo del arbitri Municipal procedintse a la exacció de tot ell per lo procediment executiu d' apremis pera el cobro de contribucions directas a favor de l' Hisenda.

Reus 12 de Novembre de 1898.—L' Alcalde, Joseph Maria Borrás.

Registre civil

del dia 11 de Novembre de 1898

Noixements

Cap.

Matrimónis

Cap.

Defuncions

Paula Estalella Escoda, 68 anys, camí Aleixar, 31.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Lo Patrocinio de Ntra. Sra. CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a dos quarts de vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en Nostra Senyora del Carme y a dos quarts de cinch de tarde la funció mensual acostumada.

Sant de demá.—Sant Serapi.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 11

De Barcelona en 6 horas, v. «Colón» de 509 toneladas, ab efectes, consignat als senyors Mac Andrews y C.^a

De Valencia en 3 dias, balandra «San José», de 41 ts., ab tranzit, consignat a don Anton Mariné.

De La Nouvelle en 4 dias, l. «Ramon», de 54 ts., ab tranzit, consignat als senyors Argenté y Rodríguez.

De Cetté en 22 horas, v. italiano «Marchesino», de 593 ts., ab bocoyis buits, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

De Bergen y esc. en 25 dias, v. noruech «Soto», de 311 ts., ab bacallá, consignat als senyors Boada jermans.

Despatzadas

Pera Barcelona balandra «San José», ab tranzit.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotissació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d' ahir.

Interior	54'80	Cubas del 86	62'25
Exterior		Cubas del 90	50'62
Colonial		Aduanas	90'
Norts	24'10	Ob. 5 0/0 Almensa	82'
Fransas	26'15	Id. 3 0/0 Fransa	42'50
Filipinas	74'25		
PARIS			
Exterior	41'45	Norts	

GIROS

Paris 42' Londres 36'
Se reben órdenes pera operacions de Bolsa, Compra y venta al contat de tota classe de valors cotissables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los païssos.

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	54'90	Aduanas	90'
Exterior		Norts	24'10
Amortissable	67'	Fransas	26'25
Cubas 1896	62'25		
Cubas 1890	50'62	Obs. 6 0/0 Fransa	81'75
Exterior Paris	41'50	Id. 3 0/0	42'75

GIROS

Paris 42' Londres 36'
Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.— Compra y venta al comptat de tota classe de valors.—Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y billetes de tots los païssos.

Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.
> a 8 dias vista.
Paris a 8 dias >
Marsella a 8 dias >

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.	710	750	
Industrial Financera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tronvias			
Companyia Reusense de Tronvias privilegiadas de cinch per 100		200	

Anuncis particulars

Exámen fi de curs

INSTITUTRIU. Senyoreta Mimi, aixequis vosté y digui 'l nom de las quatre estacions.

MIMI. —. . . . .

INSTITUTRIU. —A vendre? Primavera..... estiu..... tardor..... y

MIMI. —CHEVIOT INGLÉS que ven PORTA a 7'50 pessetas lo corte.

* * *
CORBATAS PERA SENYOR.—Nons y variats dibuixos. 500 a escullir: 1'25 pessetas una.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vilá Bou) 12.

Als Herniats (TRENCA TS)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol bragner comprat al etzar es suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltas complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetres lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme descendeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar a vostres fills ab vendatje brut, incómodo y perillós, consultáu ab vostre metje y ab seguritat os dirá que pera la curació de las hernias de vostres fillets, lo remey més prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragneret de «cautchouch» ab resort.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias, ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TALONARIS

pera la rifa de Nadal

Se venen en la impremta d' aquest diari.

Saló de perruqueria

DE

ROSSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6, pra1.—REUS.

Lo dueño d' aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públich.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898

Sortides de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.

Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia comich-dramática

de don Wenceslao Bueno.

Funcions pera avuy.—Tarde: La comedia en dos actes «Perecitos», l' aplaudit drama en un acte «Los Domadores» y l' fi de festa en un acte «El novio de doña Inés».—A dos quarts de 4.

Nit: 6.ª d' abono de la 2.ª serie.—La preciosa y aplaudida comedia en 4 actes y sis cuadros «El Regimiento de Lupion».—En los intermedios el Sexteto executará el següent programa: «Tres Jolies» (vals) Waldteufel.—«Favorita» (fantasia) Donizetti.—«Dolores» (jota) Bretón.—«El Santo de la Isidra» (duo) Terregrosa.

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al Paradís, 2. A tres quarts de nou.

TELEGRAMAS

Madrid 12.

Nova York.—En l' Estat de Wilmington un periodista negre publicá un article contra 'ls blancs. Aquestos anaren a la redacció y destroussaren quant en ella hi havia y després se promogué una lluyta en los carrers, en la que resultaren morts 8 negres y 3 blancs.

S' ha confirmat oficialment lo fracás de las negociacions seguidas a Londres per los agents de don Carlos pera contractar un empréstit.

S' assegura que las frequents entrevistas dels representants de las grans nacions d' Europa ab lo ministre d' Estat, si no son enterament agenas a nostre pleit internacional ab la Unió americana, se relacionan ab éll sols de país, no com assumpto principal y directe.

Se creu que aqueixos senyors diplomátichs se mouhen, no en apoyo eficás de la rahó y de la justicia que 'ns assisteixen, sino en interés de grans companyias de sos respectius païssos que estan lligadas al referit sindicat pera la explotació de Filipinas.

—Telegrafian de Washington dihent que 'l Govern yankee ha disposat que la Companyia de salvament de barcos Merrit and C.ª s' encarregui de posar a flote l' acorssat «Infanta Maria Teresa».

—Lo Banch d' Espanya ha comensat la suscripció dels Bonos del Tesor.

S' han inscrit mes de curanta milions de pessetas, sent los majors suscriptors lo Crédit Lyonnais y 'l Banch Hipotecari.

—Los periódichs inglesos y francesos censuran lo discurs de lord Salisbury, del cual dihen que es més propi d' un orador de club que d' un diplomátich. Paris 12.

Circula l' rumor de que 'ls advocats de Dreufus han decidit demanar ab insistencia que 's comuniqui a Dreufus lo fallo del Tribunal de Cassació.

—Londres—Telegrafian al «Times» desde Filadelfia que Mac-Kinley se proposa convocar lo Congrès pera 'l dia 4 d' Abril, ab objecte de discutir la reforma monetaria y després lo tractat que 's firmi a Paris.

Imp. de G. Ferrande.—Plassa de la Constitució.

